

Financial Sector *Insights*

Φεβρουάριος 2016

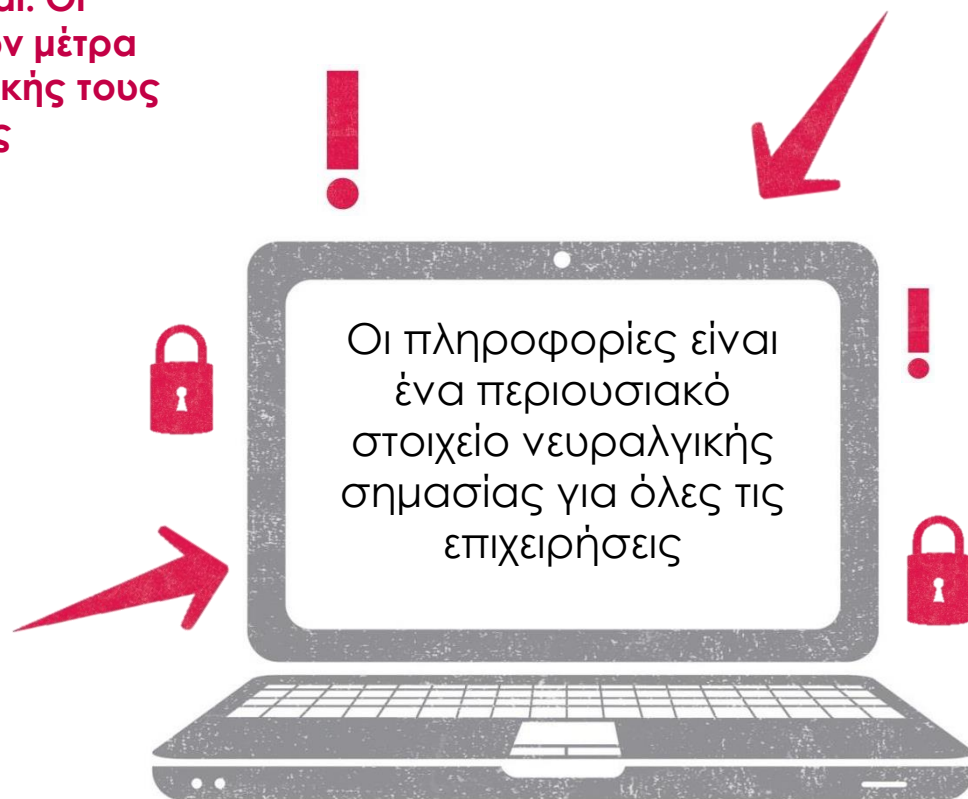
Το **“Financial Sector Insights”** αποτελεί μία ενημερωτική έκδοση που συντάχθηκε από την ομάδα των Financial Services της Grant Thornton στην Ελλάδα.

Στην πρώτη μας έκδοση για αυτή τη χρονιά περιλαμβάνονται ορισμένα επίκαιρα θέματα που αγγίζουν τις επιχειρήσεις στον ευρύτερο χρηματοπιστωτικό τομέα σχετικά με:

- την ανάγκη λήψης ή ενίσχυσης των μέτρων προστασίας κατά ενδεχόμενων ‘κυβερνο-επιθέσεων’,
- την τρέχουσα κατάσταση των περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων οι οποίοι αν και έχουν αμβλυνθεί, εξακολουθούν να είναι σε ισχύ,
- τις αλλαγές στις αρμοδιότητες του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας καθώς και
- τις κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών σχετικά με τον ορισμό της αθέτησης (default definition).

Cyber Security

Οι 'κυβερνο-επιθέσεις' (cyber attacks) ολοένα αυξάνονται και εξελίσσονται. Οι εταιρίες εκείνες που θα υιοθετήσουν μέτρα ασφάλειας στον πυρήνα της εταιρικής τους κουλτούρας θα είναι σε θέση να τις αντιμετωπίσουν με επιτυχία.

Cyber Security

Η κατάσταση σήμερα

Με βάση έρευνα της Grant Thornton **1 στις 6 εταιρίες παγκοσμίως έχει δεχτεί επίθεση μέσα στον τελευταίο χρόνο**. Από την έρευνα αυτή, η οποία διεξήχθη σε 2,500 επιχειρήσεις σε 35 χώρες, αποκαλύπτεται ότι αυτές οι επιθέσεις έχουν σημαντικό κόστος το οποίο ξεπέρασε τα 300 δις δολάρια τους τελευταίους 12 μήνες. Επιπλέον, ενώ ο κίνδυνος μια τέτοιας απόπειρας διάρρηξης των συστημάτων ασφαλείας μιας εταιρίας αυξάνεται ραγδαία, σχεδόν οι μισές εταιρίες που βρίσκονται στην 'πρώτη γραμμή' δεν έχουν μια συνολική στρατηγική πρόληψης και αποτροπής του ψηφιακού εγκλήματος.

Περίπου 15% των επιχειρήσεων έχουν δεχτεί επίθεση στα πληροφοριακά τους συστήματα μέσα στον προηγούμενο χρόνο. Οι επιχειρήσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση (19%) και στην Βόρεια Αμερική (18%) έχουν στοχοποιηθεί σε μεγαλύτερο βαθμό. Παρόλα αυτά καμία περιοχή δεν είναι αλώβητη.

Από την ανάλυση των στοιχείων εκτιμάται ότι κατά μέσο όρο το κόστος της κάθε επίθεσης ανέρχεται σε 1,2% επί των συνολικών εσόδων. Σε αντιδιαστολή με τους αυξανόμενους κινδύνους μόνο το 52% των επιχειρήσεων έχουν ήδη θεσπίσει στρατηγική ασφάλειας κατά κυβερνο-επιθέσεων.

Αυτή είναι η κατάσταση που επικρατεί στις επιχειρήσεις. Από την άλλη μεριά, οι hackers οι οποίοι παλιότερα δρούσαν μεμονωμένα και αποσπασματικά έχουν μετουσιωθεί σε οργανωμένες και εξαιρετικά ευέλικτες επιχειρήσεις με σκοπό το κέρδος. Τις περισσότερες φορές δραστηριοποιούνται σε διεθνές επίπεδο δυσχεραίνοντας τον εντοπισμό τους από τους διεθνείς οργανισμούς που εποπτεύουν την ασφάλεια στο διαδίκτυο και είναι σε θέση να αναπτύσσουν και να διανέμουν εξατομικευμένο κακόβουλο λογισμικό.

Το βασικό κίνητρο των επιθέσεων είναι οικονομικό, χωρίς να αποκλείονται και επιθέσεις για άλλους λόγους (όπως διαμαρτυρία, προσωπικά κίνητρα, καταγγελία ανήθικων πρακτικών – whistleblowing). Κάποιες εταιρίες πέφτουν θύματα οργανώσεων με σκοπό το ξέπλυμα χρήματος, ενώ άλλες αποτελούν "ενδιάμεσους" σταθμούς στην αναζήτηση ενδεχόμενης σημαντικής πληροφόρησης που θα μπορούσε να αξιοποιηθεί.

Όποιο και αν είναι το κίνητρο, λαμβάνοντας υπόψη την ώθηση της παγκοσμιοποίησης σε συνδυασμό με την εφαρμογή πληροφοριακών συστημάτων στο σύνολο των λειτουργιών των επιχειρήσεων το έγκλημα στον κυβερνοχώρο αναμένεται να αυξηθεί, τόσο σε αριθμό όσο και σε επίπεδο εξειδίκευσης.

Intro

Hot topics

Core business topics

Risk challenges

Regulator's view

Contacts

Cyber Security

Αντανακλαστικά Θεσμών και επιχειρήσεων

Από τη μία πλευρά, η ανταπόκριση των κυβερνήσεων για την ασφάλεια των πληροφοριών εξαρτάται από το ευρύτερο θεσμικό πλαίσιο. Για παράδειγμα πολλές ασιατικές χώρες εξακολουθούν να μην απαιτούν την υποχρεωτική δήλωση των παραβιάσεων δεδομένων, δράση που ορίζεται ρητά στην Ευρώπη και στην Αμερική βάσει των κανονισμών που ήδη ισχύουν.

Είναι σαφές ότι οι κυβερνήσεις και οι ρυθμιστικές αρχές πρέπει να διαδραματίσουν πολύ σημαντικότερο ρόλο στην ταυτοποίηση των επιθέσεων στον κυβερνοχώρο ως ένα επιχειρηματικό κίνδυνο, καθώς και στην εκπαίδευση των ανθρώπων τους για τους κινδύνους αυτούς. Οι κρατικές υπηρεσίες πρέπει να βελτιώσουν τη συνεργασία τους με το υπόλοιπα κράτη και σε αυτό θα βοηθούσε η εναρμόνιση των κανόνων μεταξύ των διαφόρων κρατών.

Παρόλα αυτά, οι κυβερνήσεις και οι ρυθμιστικές αρχές δεν διαθέτουν όλους τους απαραίτητους πόρους και δεξιότητες που απαιτούνται για την καταπολέμηση των επιθέσεων. Για αυτό το λόγο σημαντικό μερίδιο ευθύνης έχουν και οι ίδιες οι επιχειρήσεις.

Από την άλλη πλευρά, για μια επιχείρηση η αποτυχία αντιμετώπισης μιας επίθεσης μπορεί να είναι από δαπανηρή έως και σημαντική απειλή για την επιβίωση της επιχείρησης. Επιπλέον, ακόμα και στην πρώτη περίπτωση τα άμεσο οικονομικό πλήγμα για μια επιχείρηση είναι πολύ μικρότερο σε σχέση με την ενδεχόμενη δυσφήμιση και τη ρήξη της σχέσης εμπιστοσύνης με τους πελάτες της.

Είναι πλέον μια πραγματικότητα ότι η ασφάλεια των δεδομένων δεν είναι μία ακόμα από τις αρμοδιότητες του τμήματος πληροφορικής, οργάνωσης, μηχανογράφησης ή όποιου τμήματος έχει αναλάβει την υποστήριξη των πληροφοριακών συστημάτων. Πολλές λειτουργίες μιας επιχείρησης συμπεριλαμβανομένων της οικονομικής διεύθυνσης, των νομικών υπηρεσιών, της κανονιστικής συμμόρφωσης, του εσωτερικού ελέγχου και της ευρύτερης διοίκησης επηρεάζονται άμεσα από τον κίνδυνο απώλειας πληροφοριών.

Οι επιχειρήσεις εξακολουθούν και είναι ευάλωτες σε μεγάλο βαθμό σε επιθέσεις επί των πληροφοριακών τους συστημάτων, κυρίως αυτές που έχουν σημαντικά 'ψηφιακά ίχνη', συμπεριλαμβανομένων των παρόχων τους (outsourcing). Οι επίδοξοι εισβολείς ψάχνουν διαρκώς για αδυναμίες στις άμυνες των επιχειρήσεων, όπως απουσία μηχανισμών παρακολούθησης της ανθεκτικότητας των υποδομών των πληροφοριακών συστημάτων του οργανισμού.

Intro

Hot topics

Core business topics

Risk challenges

Regulator's view

Contacts

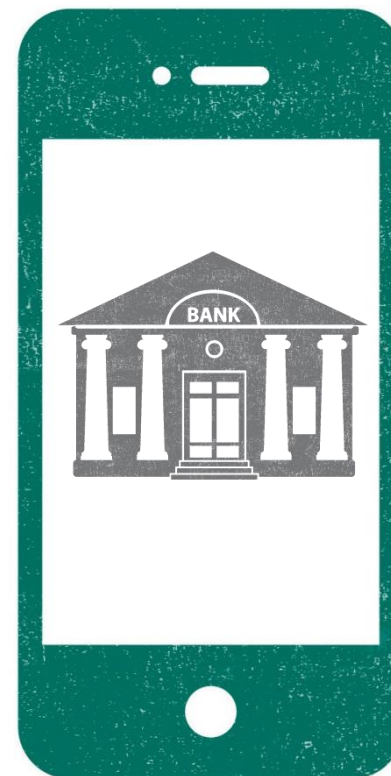
Cyber Security

Επιχειρήσεις χρηματοοικονομικών υπηρεσιών

Εστιάζοντας στις επιχειρήσεις του χρηματοπιστωτικού τομέα τα τελευταία 10 χρόνια συσκευές όπως τα έξυπνα κινητά τηλέφωνα και η αύξηση της χρήσης των ηλεκτρονικών υπηρεσιών έχουν μεταβάλλει σημαντικά τον τρόπο παροχής και λήψης χρηματοοικονομικών υπηρεσιών τόσο για τους πελάτες όσο και για τις επιχειρήσεις.

Ένα τηλέφωνο που παλιότερα είχε χρήση μόνο τηλεφώνου τώρα αποτελεί κανάλι παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, επιτρέποντας πληρωμές και διευκολύνοντας συναλλαγές που παλαιότερα γίνονταν μόνο σε κατάστημα ή μόνο με τη χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή συνδεδεμένου στο διαδίκτυο.

Την επόμενη δεκαετία η αύξηση των πελατών που θα είναι γνώστες αυτών των καναλιών λήψης υπηρεσιών σε συνδυασμό με την εξέλιξη της τεχνολογίας θα οδηγήσει σε εκθετική αύξηση των πληροφοριών που θα πρέπει να διαχειριστεί και να προστατεύσει μια επιχείρηση του ευρύτερου χρηματοπιστωτικού τομέα.

Intro

Hot
topics

Core
business
topics

Risk
challenges

Regulator's
view

Contacts

Cyber Security

Λαμβάνοντας μέτρα προστασίας

Για την υπεράσπιση των πληροφοριών από επιθέσεις δεν υπάρχει μία λύση για όλες τις επιχειρήσεις. Η κάθε επιχείρηση πρέπει να αναπτύξει στρατηγική ασφάλειας η οποία θα στηρίζεται στους 3 κοινούς πυλώνες:

Άνθρωποι – Πολιτικές – Τεχνολογία

το οποίο μεταφράζεται σε:

- Εκπαίδευση όλων των ανθρώπων, οι οποίοι ουσιαστικά αποτελούν την πρώτη και πιο σημαντική γραμμή άμυνας του οργανισμού, ώστε να κατανοήσουν πλήρως και να αποκτήσουν την αντίστοιχη συμπεριφορά.
- Εφαρμογή των κατάλληλων πολιτικών ασφάλειας με βάση τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της κάθε επιχείρησης.
- Υιοθέτηση της αντίστοιχης τεχνολογικής υποδομής για την αποτελεσματική υποστήριξη των πολιτικών.

Τι σημαίνει αυτό στην πράξη;

Οι στρατηγικές ασφάλειας είναι απαραίτητο να προσαρμοστούν ώστε να ταιριάζουν στον κάθε οργανισμό, λαμβάνοντας υπόψη τις κανονιστικές και εποπτικές απαιτήσεις και εστιάζοντας στις πληροφορίες που πρέπει να προστατεύονται σε αντίθεση με την παροχή συνολικής κάλυψης σε όλο το φάσμα των λειτουργιών.

Για τον καθορισμό των προτεραιοτήτων για την ασφάλεια απαιτείται η αξιολόγηση του κινδύνου και μια εκτενής ανάλυση των αδυναμιών των δικλίδων ασφαλείας. Επιπλέον, απαραίτητη είναι η συνεχής επαναξιολόγηση της στρατηγικής ώστε να διασφαλιστεί ότι τα κατάλληλα τμήματα του οργανισμού είναι πάντα προστατευμένα. Τέλος, η απόδοση της στρατηγικής πρέπει να παρακολουθείται συνεχώς για σκοπούς αποτελεσματικότητας.

Σημαντική παράμετρος για την επιτυχία της στρατηγίας είναι η ανώτερη διοίκηση να αναλάβει την ευθύνη για την ανάπτυξη και εφαρμογή της στρατηγικής και να μη μεταθέτει και αυτή στις αρμοδιότητες του τμήματος πληροφοριακών συστημάτων. Στη συνέχεια, όλοι οι άνθρωποι μέσα σε όλη την επιχείρηση πρέπει να λάβουν γνώση και καταλάβουν το ρόλο που παίζει ο καθένας στην επίτευξη της συνολικής στρατηγικής ασφάλειας μέσα από εκπαιδευτικά προγράμματα.

Οι πολιτικές ασφάλειας είναι σημαντικό να είναι ενσωματωμένες στις διάφορες επιχειρηματικές δραστηριότητες και η επιμέτρησή τους να λαμβάνεται υπόψη στην αξιολόγηση όλων των λειτουργιών. Αυτό συνεισφέρει στην βελτίωση της εταιρικής κουλτούρας όπου ο κάθε ένας μεμονωμένα αναλαμβάνει μέρος της ευθύνης. Μόνο όταν η ασφάλεια των πληροφοριών αντιμετωπίζεται ως καθημερινός στόχος της επιχείρησης αυξάνονται οι πιθανότητες επιτυχούς αντιμετώπισης των αυξανόμενων απειλών.

Intro

Hot topics

Core business topics

Risk challenges

Regulator's view

Contacts

Cyber Security

Αξιολόγηση πλαισίου ασφάλειας ενός οργανισμού

Για την αξιολόγηση του πλαισίου ασφάλειας μιας επιχείρησης εξετάζονται κυρίως οι παρακάτω περιοχές.

Εταιρική διακυβέρνηση

Information Security Management Systems (ISMS)

Ευθυγράμμιση με την επιχειρηματική στρατηγική

Αξιολόγηση του πλαισίου συμμόρφωσης και ασφάλειας

Αξιολόγηση των κινδύνων της ασφάλειας των πληροφοριακών συστημάτων

Πρόγραμμα ενημέρωσης και εκπαίδευση

Διαχείριση κινδύνων

Ανάλυση ενδεχόμενων απειλών

Αξιολόγηση συστημάτων ασφάλειας

Διαδικασίες ανάπτυξης κουλτούρας ασφάλειας

Εποπτικό πλαίσιο και πρότυπα

Επισκόπηση και αξιολόγηση κανονιστικού πλαισίου συμπεριλαμβανομένων:

- European Union Cyber Security Directive (EU CSD)
- Payment Card Industry Data Security Standards
- Data Protection Act 1998 and EU Data Protection Directive (EU DPD)
- FSA Data Security guidelines
- ISO 27000 suite of standards
- BS 25999
- ITIL

Τεχνική ασφάλεια

Διαχείριση συστημάτων προστασίας από κακόβουλο λογισμικό

Κρυπτογράφηση δεδομένων

Διαχείριση συστημάτων εντοπισμού και πρόσβασης

Intro

Hot topics

Core business topics

Risk challenges

Regulator's view

Contacts

Περιορισμοί στις Κινήσεις Κεφαλαίων (Capital Controls)

Ισχύουσα Νομοθεσία & Πρακτικές

Είναι γνωστό ότι με την Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου (Π.Ν.Π.) Α' 65/28.06.2015 κηρύχθηκε τραπεζική αργία η οποία έληξε την 20η Ιουλίου 2015. Έκτοτε, με την Π.Ν.Π. Α' 84/18.7.2015 καθώς και τις τροποποιήσεις αυτής όπως επίσης και τις σχετικές Υπουργικές Αποφάσεις, ορίστηκαν επείγουσες ρυθμίσεις για τη θέσπιση περιορισμών στην ανάληψη μετρητών και τη μεταφορά κεφαλαίων. Σε εφαρμογή των ανωτέρω, τα Πιστωτικά Ιδρύματα που λειτουργούν στην Ελλάδα και κατ' επέκταση το συναλλακτικό κοινό, καλούνται να υιοθετήσουν περιορισμούς, οι κυριότεροι των οποίων παρατίθενται παρακάτω:

- Ημερήσιο όριο αναλήψεων μετρητών, ανά καταθέτη, ανά πιστωτικό ίδρυμα **€60** ή εβδομαδιαίο σωρευτικό ποσό **€420** (ή ισόποσο σε ξένο νόμισμα). Το εν λόγω όριο ισχύει και για αναλήψεις μετρητών μέσω χρεωστικής κάρτας στο εξωτερικό. **Ωστόσο, πλέον επιτρέπεται η ανάληψη μετρητών αποκλειστικά για πληρωμή εισφορών, παραβόλων, γραμματίων κλπ, αν δεν υπάρχει εναλλακτική δυνατότητα, με σχετική βεβαίωση πληρεξούσιου δικηγόρου.**
- Αναλήψεις μετρητών μέσω πιστωτικής ή προπληρωμένης κάρτας στην Ελλάδα και στο εξωτερικό δεν επιτρέπονται
- Η είσπραξη επιταγών και η πληρωμή βάσει εγγυητικών επιστολών θα λαμβάνουν χώρα σε πίστωση τραπεζικού λογαριασμού, ακολουθώντας τα παραπάνω όρια αναλήψεων.
- Η χρήση χρεωστικής, πιστωτικής ή προπληρωμένης κάρτας υπόκειται σε περιορισμούς αναφορικά με συναλλαγές μέσω internet, εφόσον τα ηλεκτρονικά καταστήματα δεν τηρούν λογαριασμό σε τράπεζα που λειτουργεί στην Ελλάδα και εφόσον εμπίπτει σε συγκεκριμένες κατηγορίες συναλλαγών (π.χ. Αγορά έργων τέχνης και δημοπρασίες, Συναλλαγές με εταιρείες στοιχηματισμού, κά).
- Δεν επιτρέπεται το **άνοιγμα νέων λογαριασμών**, η προσθήκη νέων **συνδικαιούχων** στους ήδη υφιστάμενους και η ενεργοποίηση **αδρανών** λογαριασμών. Επιτρέπεται κατ' εξαίρεση και αποκλειστικά μόνο για συγκεκριμένες περιπτώσεις το άνοιγμα νέου λογαριασμού, η αναγκαιότητα των οποίων πρέπει να τεκμηριώνεται εγγράφως και με την προϋπόθεση ότι δεν υφίσταται άλλος διαθέσιμος (π.χ. Πληρωμή μισθοδοσίας προσωπικού, Εξυπηρέτηση νεοϊδρυθέντων νομικών προσώπων, κά).

Intro

Hot topics

Core business topics

Risk challenges

Regulator's view

Contacts

Περιορισμοί στις Κινήσεις Κεφαλαίων (Capital Controls)

Ισχύουσα Νομοθεσία & Πρακτικές

- Η **πρόωρη εξόφληση** τοκοχρεολυτικού ή χρεολυτικού **δανείου**, μερική ή ολική, επιτρέπεται μόνο στην περίπτωση που η αποπληρωμή του δανείου γίνει με κατάθεση μετρητών ή με έμβασμα από το εξωτερικό ή μέσω χορήγησης νέου δανείου (αναδιάρθρωσης), τουλάχιστον ίσου με το ποσό του ανεξόφλητου κεφαλαίου του αρχικού δανείου. **Μετά από πρόσφατη απόφαση, προβλέπεται πλέον η πρόωρη εξόφληση με σκοπό την πώληση του ακινήτου.**
- Η **πρόωρη**, μερική ή ολική **λήξη των Προθεσμιακών Καταθέσεων** δεν επιτρέπεται, εκτός αν αφορά την ισόποση εξόφληση συγκεκριμένων οφειλών (π.χ. Οφειλών προς Δημόσιο και ασφαλιστικούς, Πληρωμές νοσηλίων και διδάκτρων κά).
- Επιτρέπεται η **μεταφορά χαρτονομισμάτων** έως του ποσού των €2.000 ή του ισόποσου σε ξένο νόμισμα ανά φυσικό πρόσωπο και ανά ταξίδι στο εξωτερικό (εξαιρούνται οι μόνιμοι κάτοικοι εξωτερικού).
- Οι **μεταφορές κεφαλαίων στο εξωτερικό** δεν επιτρέπονται, εκτός και αν εντάσσονται στις εξαιρέσεις που επεξεργάζονται καθημερινά οι Ειδικές Υποεπιτροπές των τραπεζών και η Επιτροπή Έγκρισης Τραπεζικών Συναλλαγών. Ωστόσο, οι παρακάτω συναλλαγές επιτρέπονται χωρίς να απαιτείται η έγκριση των προαναφερθέντων Επιτροπών:
 - Μεταφορά μηνιαία **έως του ποσού των €500** ανά καταθέτη και ημερησίως συναλλαγές **έως €5.000** για τα νομικά πρόσωπα.
 - Συναλλαγές **φυσικών προσώπων** που επιβάλλονται από **λόγους υγείας** ή εξαιρετικούς κοινωνικούς λόγους, με την προσκόμιση των απαραίτητων δικαιολογητικών και με μηνιαίο όριο **€2.000** ανά φυσικό πρόσωπο στο σύνολο των τραπεζών που λειτουργούν στην Ελλάδα.
 - Για έξοδα διαμονής και διαβίωσης φοιτητών που **σπουδάζουν** στο εξωτερικό, επιτρέπεται η μεταφορά μέγιστου ποσού **€5.000** ανά ημερολογιακό τρίμηνο. Στις περιπτώσεις που τα ποσά πιστώνονται απευθείας σε λογαριασμό φοιτητικής εστίας ή εκμισθωτή, με τα σχετικά δικαιολογητικά, το μέγιστο ποσό ανέρχεται σε **€8.000** ανά ημερολογιακό τρίμηνο.

Περιορισμοί στις Κινήσεις Κεφαλαίων (Capital Controls)

Ισχύουσα Νομοθεσία & Πρακτικές

- Ποσά που **πιστώνονται από το εξωτερικό** μπορούν στο σύνολο τους να μεταφερθούν εκ νέου στο εξωτερικό. Ωστόσο δεν επιτρέπεται η ανάληψη με μετρητά του συνόλου του μεταφερόμενου από το εξωτερικό χρηματικού ποσού παρά έως του 10% συνολικά, με διαδικασία οριζόμενη από την Επιτροπή Έγκρισης Τραπεζικών Συναλλαγών. Ειδικά οι **ναυτιλιακές εταιρείες** μπορούν να πραγματοποιούν αναλήψεις μετρητών έως €50.000 ημερησίως ενώ με απόφαση της Επιτροπής δύναται να ορίζεται μεγαλύτερο του ισχύοντος ορίου ποσού ανάληψης μετρητών και για άλλους κλάδους επιχειρήσεων.
- Ο αρχικός διαχωρισμός μεταξύ «παλαιού» και «νέου» χρήματος στις συναλλαγές χρηματοοικονομικών προϊόντων έχει πλέον αρθεί και επιτρέπεται η μεταφορά κεφαλαίων στην Ελλάδα για αγοραπωλησίες χρηματοπιστωτικών μέσων, εκκαθάριση και διακανονισμό συναλλαγών και διαχείριση margin.
- Η εφαρμογή των παραπάνω έχει επηρεάσει τη συναλλακτική συμπεριφορά, εκσυγχρονίζοντας τους συνήθεις τρόπους συναλλαγών.
 - Υπερδιπλασιάστηκαν οι συναλλαγές με τη χρήση χρεωστικών & πιστωτικών καρτών
 - Ευρεία χρήση e-banking, με νέους χρήστες να εκδίδουν κωδικούς και να υιοθετούν τις υπηρεσίες ηλεκτρονικής τραπεζικής
 - Προμήθεια μηχανημάτων αποδοχής καρτών (POS) ώστε να είναι δυνατή η υποστήριξη της χρήσης πλαστικού χρήματος

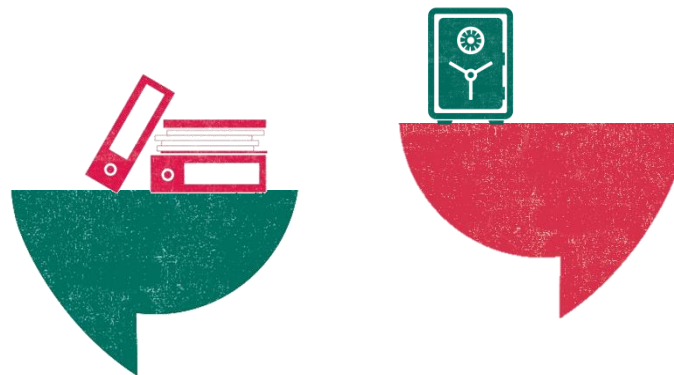
Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας

Τι αλλάζει με το νόμο ανακεφαλαιοποίησης (ν.4340/1.11.15)

Ο Νόμος 4340/1.11.15 περιλαμβάνει 5 άρθρα κάθε ένα από αυτά τροποποιεί / συμπληρώνει προηγούμενους νόμους. Το πρώτο άρθρο περιλαμβάνει τις αλλαγές στις αρμοδιότητες του ΤΧΣ.

Πιο συγκεκριμένα οι βασικές αλλαγές έχουν ως εξής:

- Επικαιροποίηση του πλαισίου λειτουργίας του ΤΧΣ και διεύρυνση των μέσων και δυνατοτήτων που διαθέτει το Ταμείο προκειμένου να πραγματοποιήσει τον σκοπό του, που είναι η συνεισφορά στη διατήρηση της σταθερότητας του ελληνικού τραπεζικού συστήματος.
- Στο πλαίσιο του σκοπού του, το ΤΧΣ:
 - παρέχει κεφαλαιακή ενίσχυση στα ΠΙ,
 - παρακολουθεί και αξιολογεί το βαθμό συμμόρφωσης των ΠΙ με τα σχέδια αναδιάρθρωσής τους,
 - ασκεί τα δικαιώματα του μετόχου που απορρέουν από τη συμμετοχή του στα ΠΙ που έχουν λάβει κεφαλαιακή ενίσχυση,
 - διαθέτει μέρος ή το σύνολο των χρηματοπιστωτικών μέσων που έχουν εκδοθεί από τα ΠΙ στα οποία συμμετέχει,
 - χορηγεί δάνειο στο ΤΕΚΕ για σκοπούς εξυγίανσης,
 - διευκολύνει τη διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων
- Δεν εντάσσεται στο σκοπό του ΤΧΣ η προσωρινή ενίσχυση της ρευστότητας
- Δεν εντάσσεται στο σκοπό του ΤΧΣ ο έλεγχος των οργάνων της ειδικής εκκαθάρισης ΠΙ
- Παράταση διάρκειας του ΤΧΣ έως 30/6/2020,
- Αποσαφήνιση ζητημάτων σχετικά με περιουσία και κεφάλαιο του ΤΧΣ με σκοπό την εξασφάλιση των συμφερόντων και της περιουσίας του Δημοσίου
- Επιβεβαιώνεται ότι το Ταμείο έχει πλήρη δικαιώματα ψήφου και τα οποία θα ασκεί πλέον ως μέτοχος
- Ορισμός των οργάνων Διοίκησης του ΤΧΣ (Γενικό Συμβούλιο και Εκτελεστική Επιτροπή) και θέσπιση κριτηρίων για την επιλογή των μελών τους

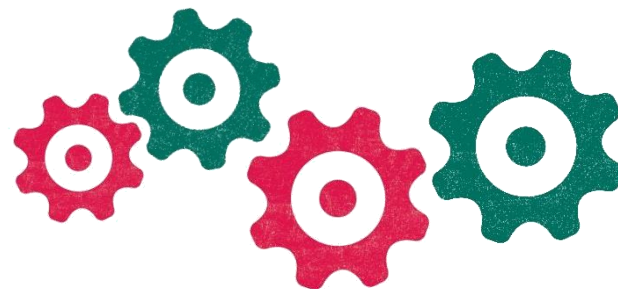

Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας

Τι αλλάζει με το νόμο ανακεφαλαιοποίησης (ν.4340/1.11.15)

- Το Γενικό Συμβούλιο αποτελείται από εννέα μη εκτελεστικά μέλη. Επτά εκ των μελών του, συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου του, επιλέγονται μεταξύ προσώπων με διεθνή εμπειρία σε τραπεζικά θέματα. Τις θέσεις των υπολοίπων μελών του Γενικού Συμβουλίου συμπληρώνουν ένας εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών και ένα πρόσωπο που ορίζεται από την Τράπεζα της Ελλάδος.
- Στις συνεδριάσεις του Γενικού Συμβουλίου και της Εκτελεστικής Επιτροπής καλούνται να συμμετέχουν ένας εκπρόσωπος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ένας εκπρόσωπος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και ένας εκπρόσωπος του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας ή οι αναπληρωτές τους ως Παρατηρητές και χωρίς δικαίωμα ψήφου.
- Η Επιτροπή Επιλογής αποτελείται από έξι ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες, εγνωσμένου κύρους και ακεραιότητας, που υποδεικνύονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας, από τον Υπουργό Οικονομικών και από την Τράπεζα της Ελλάδος. Οι ανωτέρω πέντε θεσμοί και αρχές διαθέτουν από έναν παρατηρητή στην Επιτροπή. Η θητεία της Επιτροπής ορίζεται για δύο έτη με δυνατότητα ανανέωσης.

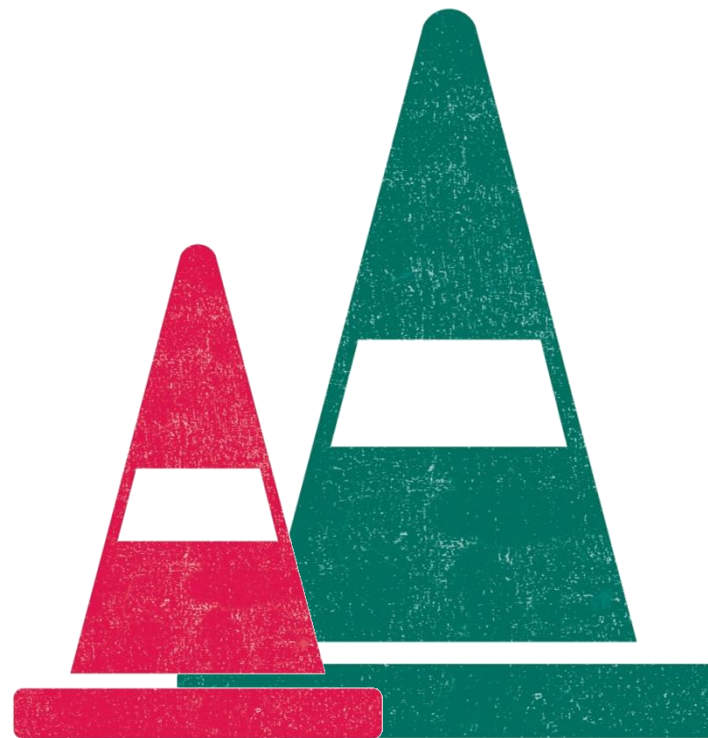
- Η Επιτροπή αξιολογεί τα μέλη του Γενικού Συμβουλίου και της Εκτελεστικής Επιτροπής σύμφωνα με κριτήρια που καθορίζει η ίδια. Τα κριτήρια αυτά πρέπει να διασφαλίζουν την ορθή εφαρμογή των σκοπών του Ταμείου, σύμφωνα με τις αρμοδιότητες κάθε Οργάνου.
- Η Επιτροπή, μετά από αξιολόγηση της απόδοσης των μελών, μπορεί να προτείνει στον Υπουργό την απομάκρυνση ενός μέλους του Γενικού Συμβουλίου ή της Εκτελεστικής Επιτροπής. Η σχετική πρόταση περιέχει πλήρη και εμπεριστατωμένη αιτιολογία.

Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας

Τι αλλάζει με το νόμο ανακεφαλαιοποίησης (ν.4340/1.11.15)

- Η Επιτροπή αναφέρεται για τις δραστηριότητες της στους παραπάνω θεσμούς και τα μέλη της δεν έχουν αστική ευθύνη έναντι τρίτων για πράξεις ή παραλήψεις κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.
- Αλλαγή στις προϋποθέσεις αναφορικά με τα αιτήματα ενεργοποίησης του Ταμείου στην περίπτωση που ΠΙ έχει κεφαλαιακό έλλειμμα, όπως αυτό έχει προσδιορισθεί από την αρμόδια αρχή. Το αίτημα συνοδεύεται από επιστολή της αρμόδιας αρχής η οποία ορίζει το έλλειμμα, την καταληκτική ημερομηνία για κάλυψη κεφαλαιακών αναγκών, καθώς και το σχέδιο άντλησης κεφαλαίων. Σημειώνεται ότι τα ΠΙ που δεν έχουν ήδη εγκεκριμένο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχέδιο αναδιάρθρωσης κατά το χρόνο υποβολής του αιτήματος ενεργοποίησης του Ταμείου, το αίτημα συνοδεύεται από προσχέδιο σχεδίου αναδιάρθρωσης, ενώ στην περίπτωση που το ΠΙ έχει ήδη εγκεκριμένο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχέδιο αναδιάρθρωσης, το Ταμείο μπορεί να ζητήσει την τροποποίησή του.

Intro

Hot topics

Core business topics

Risk challenges

Regulator's view

Contacts

Zoom at EBA Guidelines

Εισαγωγή

Η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (ΕΑΤ ή ΕΒΑ – European Banking Authority) συμβάλλει, μέσω της θέσπισης δεσμευτικών τεχνικών προτύπων και κατευθυντήριων γραμμών, στη δημιουργία του ευρωπαϊκού ενιαίου εγχειριδίου κανόνων στον τραπεζικό τομέα που έχει ως στόχο την παροχή ενός ενιαίου συνόλου εναρμονισμένων εποπτικών κανόνων στα χρηματοοικονομικά ιδρύματα της ΕΕ, οι οποίοι θα συμβάλλουν στη δημιουργία ισότιμων όρων ανταγωνισμού και θα παρέχουν υψηλή προστασία σε καταθέτες, επενδυτές και καταναλωτές.

Την τρέχουσα περίοδο, η ΕΑΤ δημοσίευσε μεταξύ άλλων το παρακάτω Consultation Paper.

Intro

Hot
topics

Core
business
topics

Risk
challenges

Regulator's
view

Contacts

Zoom at EBA Guidelines

Consultation Paper για την έκδοση κατευθυντήριων γραμμών για τον ορισμό της αθέτησης

Η EAT, την 22 Σεπτεμβρίου 2015, εξέδωσε Consultation Paper (EBA/CP/2015/15) για την έκδοση κατευθυντήριων γραμμών επί της εφαρμογής του ορισμού αθέτησης (default definition) του άρθρου 178 του κανονισμού 575/2013/ΕΕ (CRR – Capital Requirements Regulation). Η EAT προσκαλεί σε σχολιασμό επί των προτεινόμενων κατευθυντήριων γραμμών έως την 22.01.2016.

Σύμφωνα με το άρθρο 178 του CRR, ένας πιστούχος θεωρείται ότι είναι σε «αθέτηση» εάν έχει επέλθει τουλάχιστον ένα από τα ακόλουθα γεγονότα:

- α. το ίδρυμα εκτιμά ότι ο πιστούχος δεν είναι πιθανό να εκπληρώσει πλήρως την πιστωτική του υποχρέωση έναντι του ιδρύματος, της μητρικής του επιχείρησης ή μιας από τις θυγατρικές του, εκτός εάν το ίδρυμα προσφύγει σε μέτρα όπως η ρευστοποίηση της εξασφάλισης,
- β. ο πιστούχος είναι σε καθυστέρηση πληρωμών άνω των 90 ημερών σε οποιαδήποτε σημαντική πιστωτική υποχρέωση έναντι του ιδρύματος, της μητρικής του επιχείρησης ή των θυγατρικών του.

Τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη ως ενδείξεις πιθανής αδυναμίας πληρωμής (unlikeness to pay) είναι τα εξής:

- α. η πιστωτική υποχρέωση έχει χαρακτηριστεί από το ίδρυμα ως μη εκτοκίζόμενη,

- β. το ίδρυμα αναγνωρίζει μια σημαντική προσαρμογή πιστωτικού κινδύνου που δικαιολογείται από τη διαπίστωση σημαντικής επιδείνωσης της ποιότητας της πίστωσης από το χρόνο της χορήγησής της,
- γ. το ίδρυμα πωλεί την πιστωτική υποχρέωση με σημαντική οικονομική ζημία λόγω της επιδείνωσης της ποιότητας της πίστωσης,
- δ. το ίδρυμα συναινεί στην επείγουσα αναδιάρθρωση της πιστωτικής υποχρέωσης, η οποία είναι πιθανό ότι θα οδηγήσει στη μείωσή της λόγω διαγραφής ή αναδιάταξης σημαντικού τμήματος του κεφαλαίου, των τόκων ή (κατά περίπτωση) των προμηθειών. Στην περίπτωση των ανοιγμάτων σε μετοχές που αποτιμώνται με την προσέγγιση PD/LGD, αυτό περιλαμβάνει την επείγουσα αναδιάρθρωση της ίδιας της μετοχικής θέσης,
- ε. το ίδρυμα έχει ζητήσει την κήρυξη σε πτώχευση του πιστούχου ή την εφαρμογή ανάλογου μέτρου ως προς την πιστωτική υποχρέωση του πιστούχου έναντι του ιδρύματος, της μητρικής του επιχείρησης ή μιας από τις θυγατρικές του,
- φ. ο πιστούχος έχει ζητήσει να κηρυχθεί ή έχει κηρυχθεί σε πτώχευση ή τεθεί σε παρόμοιο καθεστώς προστασίας προκειμένου να αποφύγει ή να καθυστερήσει την αποπληρωμή πιστωτικής του υποχρέωσης έναντι του ιδρύματος, της μητρικής του επιχείρησης ή μιας από τις θυγατρικές του.

Intro

Hot topics

Core business topics

Risk challenges

Regulator's view

Contacts

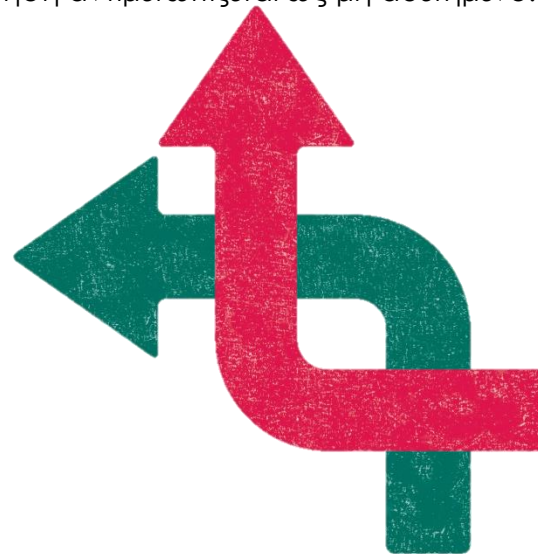
Zoom at EBA Guidelines

Consultation Paper για την έκδοση κατευθυντήριων γραμμών για τον ορισμό της αθέτησης

Στο Consultation Paper γίνεται η εισήγηση μια σειράς προτάσεων, οι σημαντικότερες εκ των οποίων συνοψίζονται ακολούθως:

- Μη μέτρηση ημερών καθυστέρησης σε περίπτωση που συμβατικά προβλέπεται το δικαίωμα του πιστούχου να παρατείνει την καταβολή ή να μεταθέσει το πρόγραμμα αποπληρωμής υπό ορισμένες συνθήκες, και ο πιστούχος δρα με αυτό το δικαίωμα.
- Μη μέτρηση ημερών καθυστέρησης σε περίπτωση που οι καταβολές του πιστούχου έχουν αναβληθεί βάσει νόμου.
- Εξαίρεση από το κριτήριο των 90 ημερών καθυστέρησης όσων ανοιγμάτων τα υπερήμερα ποσά δεν ξεπερνούν το επίπεδο σημαντικότητας (materiality threshold) που θα υιοθετήσει η αρμόδια αρχή που εποπτεύει το πιστωτικό ίδρυμα. Δε γίνεται εκτενής αναφορά σε αυτό το Paper, αλλά γίνεται αναφορά σε άλλα εποπτικά τεχνικά πρότυπα που βρίσκονται στη φάση της οριστικοποίησης. (EBA/CP/2014/32 – Προτείνεται στις αρμόδιες αρχές να υιοθετήσουν 1. Απόλυτο επίπεδο: όχι υψηλότερο από € 200 για ανοίγματα λιανικής & € 500 για ανοίγματα μη λιανικής & 2. Σχετικό επίπεδο: όχι υψηλότερο του 2% της συνολικού πιστωτικής υποχρέωσης του πιστούχου).

- Εισάγεται ο όρος της τεχνικής αθέτησης (technical default), ο οποίος δεν περιλαμβάνεται στον Κανονισμό 575/2013.ΕΕ. Τεχνική αθέτηση μπορεί να υπάρξει είτε λόγω ύπαρξης λάθους στα συστήματα/δεδομένα του ιδρύματος είτε λόγω καθυστερημένης ενημέρωσης των καταβολών των πιστούχων στα συστήματα των ιδρυμάτων. Η τεχνική αθέτηση αγνοείται για σκοπούς ταξινόμησης των ανοιγμάτων ως σε αθέτηση και το άνοιγμα σε τεχνική αθέτηση αντιμετωπίζεται ως μη αθετημένο.

Intro

Hot topics

Core business topics

Risk challenges

Regulator's view

Contacts

Zoom at EBA Guidelines

Consultation Paper για την έκδοση κατευθυντήριων γραμμών για τον ορισμό της αθέτησης

- Γίνεται σαφής διαχωρισμός χειρισμού της υπερημερίας στο factoring με δικαίωμα αναγωγής και στο factoring χωρίς δικαίωμα αναγωγής, βάσει του αν τα οφέλη και τα ρίσκα των αξιογράφων-αντικείμενο του factoring μεταφέρονται καθ' ολοκληρίαν στο ίδρυμα ή όχι. Αυτός ο διαχωρισμός κρίθηκε σημαντικός καθώς είναι διαφορετικός και ο λογιστικός χειρισμός των δύο κατηγοριών απαιτήσεων από την πλευρά του ιδρύματος. Το factoring με δικαίωμα αναγωγής θα πρέπει να αντιμετωπίζεται ως λογαριασμός overdraft, οπότε οι ημέρες καθυστέρησης επιμετρούνται στο δάνειο του πιστούχου, ενώ το factoring χωρίς αναγωγή θα πρέπει να αντιμετωπίζεται ως αγορά εμπορικών απαιτήσεων οπότε οι ημέρες καθυστέρησης επιμετρούνται στο κάθε αξιόγραφο απαίτησης που αποτελεί αντικείμενο της σύμβασης factoring.
- Διευκρινίζεται ότι η ειδική προσαρμογή πιστωτικού κινδύνου (Specific Credit Risk Adjustment - SCRA) που αποτελεί μία από τις ενδείξεις πιθανής αδυναμίας πληρωμής του άρθρου 178 θα πρέπει να προέρχεται από μια σημαντική εκτιμώμενη μείωση της πιστωτικής ποιότητας μιας υποχρέωσης. Κατά συνέπεια, οι προβλέψεις IBNR (Incurred But Not Reported), οι οποίες αφορούν προσαρμογή πιστωτικού κινδύνου για ανοίγματα που δε βρίσκονται σε αθέτηση, δεν πρέπει να θεωρούνται ένδειξη πιθανής αδυναμίας πληρωμής υπό αυτό το πρίσμα.
- Σχετικά με την εφαρμογή του νέου προτύπου για την ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών μέσων, του ΔΠΧΑ 9, προτείνεται ως γενικός κανόνας τα ανοίγματα που θα ταξινομούνται στο Στάδιο 3 (credit-impaired loans) να θεωρούνται σε αθέτηση.
- Διευκρινίζεται ότι για να θεωρηθεί ο σχηματισμός ζημιάς από την πώληση της πιστωτικής υποχρέωσης ως ένδειξη πιθανής αδυναμίας πληρωμής θα πρέπει η ζημιά να συνδέεται με πιστωτικό κίνδυνο και όχι με άλλους μη-συνδεδεμένους με πιστωτικό κίνδυνο παράγοντες όπως η ανάγκη για βελτίωση της ρευστότητας και η αλλαγή στην επιχειρησιακή στρατηγική.
- Διευκρινίζεται ότι η επείγουσα αναδιάρθρωση (distressed restructuring) που αποτελεί μία από τις ενδείξεις πιθανής αδυναμίας πληρωμής θα θεωρείται ότι έχει συμβεί όταν έχουν παραχωρηθεί μέτρα ρύθμισης (forbearance measures) του EBA ITS 03.2013 "Forbearance & non-performing" και οδηγεί σε μείωση της παρούσας αξίας των αναμενόμενων ταμειακών ροών βάσει του πραγματικού επιτοκίου μεγαλύτερη ενός εφαρμοζόμενου επιπέδου, δηλαδή μείωση της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων ταμειακών ροών μετά τη ρύθμιση προς την παρούσα αξία των ταμειακών ροών πριν τη ρύθμιση. Το επίπεδο αυτό θα ορίζεται από τα πιστωτικά ιδρύματα και προτείνεται να μην ξεπερνά το 1%.

Intro

Hot topics

Core business topics

Risk challenges

Regulator's view

Contacts

Zoom at EBA Guidelines

Consultation Paper για την έκδοση κατευθυντήριων γραμμών για τον ορισμό της αθέτησης

- Διευκρινίζεται το παρόμοιο καθεστώς προστασίας (protection similar to bankruptcy) το οποίο περιλαμβάνεται στις ενδείξεις πιθανής αδυναμίας πληρωμής με παραδείγματα όπως σχήμα προστασίας περιλαμβανόμενο όλους τους πιστωτές, σχήμα προστασίας βάσει απόφασης δικαστηρίου, έλεγχος στη διοίκηση του πιστούχου κ.ά.
- Απαριθμούνται μια σειρά από άλλες ενδείξεις πιθανής αδυναμίας πληρωμής που μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τις τράπεζες, όπως η παύση ως πρότινος επαναλαμβανόμενων ροών εισοδήματος του πιστούχου, η αύξηση του δείκτη χρηματοοικονομικής μόχλευσης, η αθέτηση ρητρών της δανειακής σύμβασης, τη ρευστοποίηση καλύμματος ή εγγύησης από πλευράς του ιδρύματος, κ.ά.
- Προτείνεται η υιοθέτηση περιόδου επιτήρησης (probation period) διάρκειας κατ' ελάχιστον 3 μηνών από το χρόνο παύσης εκπλήρωσης των συνθηκών ταξινόμησης ενός ανοίγματος ως σε αθέτηση, κατά τη διάρκεια του οποίου θα πρέπει να παραμένει ταξινομημένο ως σε αθέτηση. Αυτό προτείνεται ως απαίτηση συντηρητικού χαρακτήρα έτσι ώστε να βεβαιωθεί το ίδρυμα ότι υπάρχουν διαθέσιμα επαρκή τεκμήρια για την αναταξινόμηση του ανοίγματος σε καθεστώς μη αθέτησης και για τον περιορισμό του φαινομένου των πολλαπλών αθετήσεων (multiple defaults).
- Επιπρόσθετα, αναφέρεται και η υιοθέτηση περιόδου επιτήρησης, η οποία προβλέπεται από το EBA ITS 03.2013 "Forbearance & non-performing". Τα ρυθμισμένα ανοίγματα σε αθέτηση (forborne defaulted exposures) μπορούν να μεταφερθούν σε καθεστώς μη αθέτησης μετά την παρέλευση διαστήματος 1 έτους από το μεταγενέστερο εκ των α. χρόνου λήψης των μέτρων ρύθμισης, β. χρόνου ταξινόμησης ως άνοιγμα σε αθέτηση & γ. χρόνου λήξης περιόδου χάριτος.

Intro

Hot topics

Core business topics

Risk challenges

Regulator's view

Contacts

Zoom at EBA Guidelines

Consultation Paper για την έκδοση κατευθυντήριων γραμμών για τον ορισμό της αθέτησης

- Σε ανοίγματα λιανικής, η εξέταση για τον ορισμό της αθέτησης διενεργείται σε επίπεδο δανείου. Παρόλα αυτά, προτείνεται η εφαρμογή του pulling effect σε μια επιπλέον ένδειξη πιθανής αδυναμίας πληρωμής. Βάσει αυτού, ως επιπλέον ένδειξη αθέτησης ενός ανοίγματος η αθέτηση άλλου ανοίγματος του ίδιου πιστούχου που αντιπροσωπεύει ένα ποσοστό υψηλότερο ενός επιπέδου της συνολικής έκθεσης του πιστούχου. Το επίπεδο που προτείνεται εδώ είναι το 20%. Με άλλα λόγια, προτείνεται αν ένα ή περισσότερα δάνεια λιανικής που αντιπροσωπεύουν άνω του 20% της συνολικής έκθεσης του πιστούχου στο ίδρυμα θεωρηθούν σε αθέτηση, ολόκληρη η έκθεση του πιστούχου να θεωρείται σε αθέτηση.
- Εάν ένα από κοινού άνοιγμα περισσότερων προσώπων θεωρηθεί σε αθέτηση, τότε όλα τα ανοίγματα, ακολουθώντας τα σχετικά επίπεδα σημαντικότητας, τόσο τα από κοινού όσο και των προσώπων ξεχωριστά (σε λογαριασμούς που είναι μόνοι τους, όχι σε λογαριασμούς που τηρούν από κοινού με άλλα τρίτα πρόσωπα) θα πρέπει απαραίτητα να θεωρούνται σε αθέτηση. Όταν ένα πρόσωπο θεωρείται σε αθέτηση τότε δεν πρέπει απαραίτητα να είναι σε αθέτηση και οι από κοινού λογαριασμοί του με άλλα πρόσωπα.

Intro

Hot topics

Core business topics

Risk challenges

Regulator's view

Contacts

Επικοινωνία με την Grant Thornton

Γιάννης Λέος
Partner, Financial Services
yiannis.leos@gr.gt.com

Αθηνά Μουστάκη
Partner, Financial Services
athina.moustaki@gr.gt.com

Η Grant Thornton παρακολουθεί διαρκώς τις εξελίξεις του τραπεζικού και ασφαλιστικού κλάδου και αναλύει διεξοδικά τις ανάγκες και τα στοιχεία της ελληνικής αγοράς. Διαθέτει την εξειδίκευση και την εμπειρία ενός διεθνούς ελεγκτικού, συμβουλευτικού και φορολογικού δικτύου και υποστηρίζει αποτελεσματικά κάθε εταιρία που δραστηριοποιείται στον χρηματοπιστωτικό τομέα, ώστε να αναπτυχθεί και να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά τις όποιες εγχώριες ή παγκόσμιες προκλήσεις.

Grant Thornton
T. 210 7280 000
E. info@gr.gt.com
grant-thornton.gr

Follow us:

